

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/1

Karar Sayısı : 2011/11

Karar Günü : 13.1.2011

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Serik 1. Asliye Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 20.8.2008 günlü 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 18. maddesinin son fıkrasının Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Dava konusu taşınmazın sicil kaydı üzerindeki vakıf şerhinin terkinin davasında, yargılama devam ederken yürürlüğe giren 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 18. maddesinin itiraz konusu son fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan mahkeme iptali için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun itiraz konusu son fıkrasını da içeren 18. maddesi şöyledir:

'MADDE 18- Tapu kayıtlarında, icareteyn ve mukataalı vakıf şerhi bulunan gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde veya tasarrufundaki taşınmazlar, işlem tarihindeki emlak vergisi değerinin yüzde onu oranında taviz bedeli alınarak serbest tasarrufa terk edilir. Ancak miri arazilerden mukataalı hayrata tahsis edilmeyenler ile aşar ve rüsumu vakfedilen taşınmazlar tavize tâbi değildir.

Taviz bedelinin hesaplanmasında; ortaklığın giderilmesi veya cebri icra yoluyla satılanlarda satış bedeli, kamulaştırmalarda ise kamulaştırma bedeli esas alınır.

Bu Kanun hükümleri gereğince taviz bedelinin tamamı vakfı adına ödenmedikçe, taşınmaz üzerindeki temlik tasarruflar tapu dairelerince tescil olunmaz.

Vakıf şerhleri ile ilgili olarak, diğer kanunlarda yer alan zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerle ilişkin hükümler uygulanmaz.'

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralı ve bunun gerekçesi ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava

sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırsa bu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidir. Ancak bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için, elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde, ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

5737 Sayılı Yasada, vakıf şerhlerinde zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin uygulanmayacağı konusunda iki ayrı maddede düzenleme bulunmaktadır. Bu düzenlemelerden ilki Yasa'nın 18. maddesinin son fıkrasında, diğeri ise Geçici Madde 5'te yer almaktadır.

Yasakoyucu 5737 sayılı Yasa'nın 18. maddesinin son fıkrasında yer alan 'vakıf şerhleri ile ilgili olarak diğer kanunlarda yer alan zamanaşımı ve hak düşürücü sürelere ilişkin hükümler uygulanmaz' hükmünün devam etmekte olan davalarda da uygulanmasını sağlamak amacıyla aynı kurala 'devam etmekte olan davalarda' ve 'bu kanun açısından' ibarelerini eklemek suretiyle Geçici Madde 5 olarak Yasada ayrıca yer vermiştir. Dolayısıyla Vakıflar Kanunu yürürlüğe girmeden vakıf şerhleriyle ilgili olarak açılmış ve devam eden davalarda Yasa'nın Geçici 5. maddesi; Yasa'nın yürürlüğe girmesinden sonra açılan davalarda ise 18. maddenin son fıkrası uygulanacak kural olacaktır. Başvuran mahkemedeki dava 2006 yılında açılmıştır. 5737 sayılı Vakıflar Kanunu ise 2008 yılında yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla Yasanın yürürlüğe girmesinden önce açılmış ve devam eden vakıf şerhleriyle ilgili bir davada uygulanacak kural, itiraz konusu 18. maddenin son fıkrası değil, Yasa'nın Geçici 5. maddesidir. Maddenin gerekçesinden de bu durum açıkça anlaşılmaktadır. Geçici Madde 5'in gerekçesinde, 'Madde ile taviz bedellerine ilişkin getirilen düzenlemenin, halen derdest bulunan davalarda da uygulanarak, vakıf hak ve menfaatlerinin korunması amaçlanmıştır' açıklaması yer almaktadır.

Geçici Madde 5'in gerekçesi ve yukarıdaki açıklamalar göz önüne alındığında, itiraz konusu kuralın görülmekte olan davada uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle başvurunun, Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

1- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışamayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- 20.2.2008 günlü, 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 18. maddesinin son fıkrasının, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu fıkra ile ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

13.1.2011 gününde karar verildi.

Esas Sayısı : 2011/1
Karar Sayısı : 2011/11

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ Üye	Osman Alifeyyaz PAKSÜT Üye	Fulya KANTARCIOĞLU Üye
Ahmet AKYALÇIN Üye	Mehmet ERTEN Üye	Fettah OTO Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR Üye	Zehra Ayla PERKTAŞ Üye	Recep KÖMÜRCÜ Üye
Alparslan ALTAN Üye	Burhan ÜSTÜN Üye	Engin YILDIRIM Üye
Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI